

אלכסנדר שפירא ושות'
Alexander Shapira & Co.

21 דצמבר, 2022

Institute
of Certified
Public Accountants
in Israel

ל ש כ ח
רואי חשבון
בישראל

שמונה עצות לחנוכה: קיזוז הפסדים | פירוק מרצון

אלכסנדר שפירא, עורך-דין (רו"ח)

www.CapiTax.co.il

מגדל אלקטרה, יגאל אלון 98, ת.ד. 65400 תל-אביב 6165301
טל. 03-6245444 | פקס. 03-6245999 | דוא"ל. office@CapiTax.co.il

אלכסנדר שפירא ושות'
Alexander Shapira & Co.

קיצוז הפסדים

1. הפסד פיננסי פסיבי בידי חברה

הפסד פיננסי פסיבי בידי חברה

■ **הנלל:** הפסד פיננסי פסיבי – למשל: הפסד מהפרשי שער **שליליים** או הפסד שמקורו בעודף הוצאות על הכנסות לפי סעיף 2(4) לפקודה (דיבידנד, ריבית) מותר בקיזוז בשנת-המס שבה נוצר רק כנגד אותו מקור הכנסה ספציפי (ע"א 1038/17 **אור שרה בע"מ נ' פקיד השומה למפעלים גדולים** (6.5.2018)) ולא ניתן להעבירו לשנות-המס הבאות (ראו, למשל: ע"א 168/71 **חברת מ.ד.מ בע"מ נ' פקיד השומה ת"א 2** (31.12.1971)).

כלומר, יתרת ההפסד שלא קוזזה יורדת לטמיון.

■ **החריג לכלל:** סעיף 29 לפקודת מס הכנסה ("הפסד שהיה לתושב ישראל מחוץ לישראל בשנת המס ושאלו היה רווח היה חייב במס כהכנסה פסיבית, יקוזז כנגד הכנסה פסיבית חייבת מחוץ לישראל [...] לענין סעיף זה, 'הכנסה פסיבית' – הכנסה מריבית, מהפרשי הצמדה, מדיבידנד, מדמי שכירות או מתמלוגים, שאינה הכנסה מעסק או ממשלח יד")

אלכסנדר שפירא ושות'
Alexander Shapira & Co.

קיצוז הפסדים

2. הפסד הון שמקורו מחוץ לישראל

הפסד הון שמקורו מחוץ לישראל

- סעיף 92(א)(3) לפקודת מס הכנסה מחיל את כללי הקיזוז הקבועים בסעיף 92 לפקודה לגבי הפסד הון שוטף* גם על הפסד "במכירת נכס מחוץ לישראל" ובלבד שהפסד כאמור יקוזז תחילה כנגד "רווח הון מחוץ לישראל".
- ★ הפסד הון שוטף מותר בקיזוז כנגד רווח הון מכל סוג שהוא, לרבות שבח מקרקעין, שנוצרו באותה שנה. עם זאת, ככל שמדובר בהפסד הון שוטף ממכירת "נייר ערך", הרי שזה מותר בקיזוז (בכפוף לתנאים שונים) גם כנגד הכנסה מריבית ומדיבידנד שמקורם בניירות-ערך (ראו סעיף 92(א)(4) לפקודה).
- בדומה להפסד הון שוטף ממכירת נכס מחוץ לישראל, גם לגבי הפסד הון מועבר ממכירה כאמור נקבע (בסעיף 92(ב) לפקודה), כי יש לקזזו תחילה כנגד "רווח הון מחוץ לישראל" ורק אם תיוותר יתרה ניתן יהיה לקזזה כנגד רווח הון אחר.

הפסד הון שמקורו מחוץ לישראל

- עוד נזכיר, כי הנישום רשאי להעביר את הפסד ההון לקיזוז בשנות-המס הבאות ללא מגבלת-זמן.
- עם זאת, קיזוז הפסד ההון המועבר מותנה בשני תנאים מצטברים:
 - ❶ לא היה ניתן היה לקזז את הפסד בשנת היווצרותו או בשנה מאוחרת (דהיינו, על הנישום לקזז את הפסד ההון בשנת-המס הראשונה בה קיזוז כאמור הינו אפשרי);
 - ❷ הנישום הגיש דו"ח שנתי לרשויות המס לשנת-המס שבה נוצר הפסד.

הפסד הון שמקורו מחוץ לישראל

דוגמה

יחיד מחזיק במניות חברת IBM שנסחרות בארה"ב שגלום בהם הפסד הון* בסך 1,200,000 ₪.

★ לאחר נטרול ההפסד המטבעי (ככל שהיה כזה) שאינו מותר בקיזוז.

היחיד מחזיק גם במניות חברת טסלה שנסחרות אף הן בארה"ב וגלום בהן רווח הון ריאלי בסך 1,000,000 ₪ החייב במס בשיעור 28% (כולל מס יסף).

ליחיד קרקע בהוד השרון שנרכשה בשנת 1970 וגלום בה שבח ריאלי בסך 1,000,000 ₪ החייב במס בשיעור של כ-42% (כולל מס יסף).

הפסד הון שמקורו מחוץ לישראל

דוגמה – המשך

אפשרות א': מכירת הקרקע ומלוא המניות ב-2022

אפשרות ב': מכירת הקרקע ומניות IBM ב-2022 ומכירת מניות טסלה ב-2023

אפשרות א'		אפשרות ב'	
ש"ח		ש"ח	
1,000,000	רווח הון ריאלי ממכירת מניות טסלה	1,000,000	שבח ריאלי ממכירת הקרקע
(1,000,000)	בקיזוז ההפסד ממכירת מניות IBM	(1,000,000)	בקיזוז ההפסד ממניות IBM
-	רווח הון ריאלי שחייב במס	-	שבח ריאלי שחייב במס
1,000,000	שבח ריאלי ממכירת הקרקע	1,000,000	רווח הון ריאלי ממניות טסלה
(200,000)	בקיזוז יתרת ההפסד ממניות IBM	(200,000)	בקיזוז יתרת ההפסד ממניות IBM
800,000	שבח ריאלי שחייב במס	800,000	רווח הון ריאלי שחייב במס
<u>336,000</u>	מס לתשלום (800,000 × 42%)	<u>224,000</u>	מס לתשלום (800,000 × 28%)

אלכסנדר שפירא ושות'
Alexander Shapira & Co.

קיצוז הפסדים

3. הורשת הפסדים

הורשת הפסדים

- הפסדים אינם עוברים בהורשה – פסקי-הדין בעניין **שרגא** (ע"מ (ת"א) 41641-01-14 וע"א 9066/15) ובעניין **מלכסון** (ע"מ (ת"א) 12837-06-17 וע"א 1579/20)
- עמדה חייבת בדיווח מס' 9/2016 ("הזכאות לקיזוז הפסדים אינה ניתנת להעברה לאחר הזכאות לקיזוז הפסדים לצורכי מס של יחיד אינה ניתנת להקניה לנאמנות, להעברה לנישום אחר, או להורשה. נוקט העמדה החייב בדיווח הינו הנישום היורש או הנישום המבקש לנצל את ההפסדים ובמקרה של הקניה לנאמנות, היוצר או הנאמן או הנהנה בהתאם לזהות מגיש הדוח")
- פתרונות אפשריים

אלכסנדר שפירא ושות'
Alexander Shapira & Co.

קיזוז הפסדים

4. קיזוז הפסדים וזיכוי ממס זר

קיזוז הפסדים וזיכוי ממס זר

- ביום 25.6.2017 ניתן פסק-הדין של בית-המשפט המחוזי בתל-אביב, מפי השופט ה' קירש, בעניין **אמות השקעות בע"מ**.
- באותו מקרה נקבע, כי המערערת – חברה תושבת ישראל, אשר הפיקה הכנסה שמקורה מחוץ לישראל – חייבת לקזז כנגד הכנסת החוץ האמורה הפסד עסקי מפעילות אחרת לפני שהיא זוקפת כזיכוי את המס הזר ששולם על הכנסת החוץ כנגד המס הישראלי שעשוי לחול.
- במילים אחרות, המערערת אינה זכאית "לשמר" את ההפסד ולא לקזזו, כך שהחבות במס ישראלי בגין הכנסת החוץ תתאפס בזכות הזיכוי בשל מסי חוץ.

קיצוז הפסדים וזיכוי ממס זר

- נזכיר, כי השופט מ' אלטוביה הגיע למסקנה זו במקרה דומה (עניין "אלון" חברת הדלק הישראלית, ע"מ (ת"א) 1092-04-12 (13.5.2015)).
- עמדה חייבת בדיווח מס' 28/2016 ("במקרה בו ניתן לקזז הפסדים ברי קיצוז כנגד הכנסה של תושב ישראל, יש לקזז את ההפסדים כאמור ולא ניתן לדחות אותם לשנים העוקבות, למעט אותם מקרים חריגים שמאפשרת הפקודה במפורש, גם אם קיצוז כאמור ימנע ניצול הטבה אחרת, כדוגמת זיכוי ממסי חוץ [...]").
- יש אפוא להביא בחשבון את חובת הקיצוז בטרם קבלת החלטה על חלוקת דיבידנד מחו"ל ו/או על מימוש נכסים בחו"ל.
- כך, למשל, דחיית חלוקת דיבידנד מחברת בת (שאינה "חברה נשלטת זרה") לשנה העוקבת תביא לכך שלא תיווצר חובת קיצוז ההפסד העסקי כנגד הדיבידנד האמור.

אלכסנדר שפירא ושות'
Alexander Shapira & Co.

פירוק מרצון

5. יצירת הפסד לקיזוז

יצירת הפסד הון לקיזוז

- היה והחברה הפרטית (בין חברה המאוגדת בישראל ובין אם מחוץ לישראל) צברה הפסדים, פירוקה מרצון יביא, על-פי רוב, להיווצרותו של הפסד הון בידי בעל המניות בחברה (שהרי, הפסדי החברה מומנו, במישרין או בעקיפין (כגון: באמצעות ערבות) על-ידי בעל המניות); ומנגד להכנסה ממחילת חוב בידי החברה.
 - הפסד זה יותר לבעל המניות בקיזוז כנגד רווח הון מכל סוג שהוא (לרבות שבח מקרקעין), כאשר אם לא ניתן לקזז את הפסד ההון בשנה שבה נוצר (מועד קבלת החלטה על הפירוק), אזי אותו הפסד יעבור לשנים הבאות עד שייווצר לבעל המניות רווח הון לקיזוז, וזאת ללא מגבלת זמן.*
- ★ נזכיר, כי ככל שמדובר בהפסד הון שמקורו במכירת נכס מחוץ לישראל, יש לקזזו תחילה כנגד רווח הון מחוץ לישראל.

יצירת הפסד עסקי לקיזוז

- במקרים מסוימים, למשל בפירוק חברות SPC, ניתן לטעון כי ההפסד שנוצר בעקבות פירוק החברה הינו הפסד מעסק שאפשרויות קיזוזו עשויות להיות רחבות יותר בהשוואה להפסד הון.*
- ★ ראו לעניין זה ע"מ (ת"א) 1113-04 חברת רחובות הירוקה בע"מ נ' פקיד שומה גוש דן (10.3.2011).
- מומלץ כמובן להצטייד בחוות-דעת משפטית שתתמוך בסיווגו העסקי של ההפסד.

אלכסנדר שפירא ושות'
Alexander Shapira & Co.

פירוק מרצון

6. מיסוי חד-שלבי לגבי מקרקעין בישראל

מיסוי חד-שלבי לגבי מקרקעין בישראל

חברה המחזיקה במקרקעין בישראל

מכירת הנכס על-ידי בעל המניות (יחיד) לאחר פירוק החברה

- פירוק החברה והעברת המקרקעין בפטור ממס לבעל המניות היחיד
- מכירת המקרקעין בידי היחיד תוך חישוב מס ליניארי

מכירת הנכס על-ידי החברה

- החברה תחויב במס חברות (23%)
- משיכת דיבידנד תחויב במס נוסף בשיעור 30% (בצירוף מס יסף בשיעור 3%)

מיסוי חד-שלבי לגבי מקרקעין בישראל

העברת המקרקעין אגב פירוק החברה לבעל המניות

- **פטור ממס שבח** (סעיף 71 לחוק מיסוי מקרקעין)*
★ אך ראו סעיפים 71 א ו-72 א לחוק.
- **פטור ממס רכישה** (תקנה 27(ב) לתקנות מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה) (מס רכישה), התשל"ה-1974.*
- ★ תקנה זו קובעת כדלקמן: "מכירת זכות במקרקעין מאיגוד ליחיד, אם הזכות היתה בבעלותו ביום הפרסום ברשומות של תקנות מס שבח מקרקעין (מס רכישה) (תיקון), התשמ"ג-1983 [27.7.1983], והמכירה פטורה ממס על פי סעיף 71 לחוק – פטורה ממס רכישה."
- **היטל השבחה**
- **מע"מ**

מיסוי חד-שלבי לגבי מקרקעין בישראל

מכירת המקרקעין

- **חישוב ליניארי** (ראו, לעניין יום ושווי הרכישה, סעיפים 31 ו-37 לחוק מיסוי מקרקעין)
- **שלילת הפטור ממס שבח במכירת דירת מגורים שהתקבלה אגב פירוק – סעיף 72ב לחוק מיסוי מקרקעין***
 - ★ הפטור ממס שבח לא יישלל אם החברה הייתה איגוד מקרקעין במשך כל התקופה מיום תחילת פעילותה או מיום 1.1.1985, לפי המאוחר, ועד למועד פירוקה (חריג לחריג – מקום בו המקרקעין הגיעו לחברה בהעברה פטורה לפי חלק ה'2 לפקודה (כגון: לפי סעיף 104)).
- **רווח נוסף בפירוק – סעיף 71א לחוק מיסוי מקרקעין** (הרווח הנוסף, שהוא ההפרש בין עלות המניות¹ המתואמת לבין יתרת שווי הרכישה המתואמת של המניות, נחשב כהכנסת בעל המניות מדיבידנד)²
 - ① ראו לעניין זה החלטת מיסוי 2865/13 (קישור להחלטה).
 - ② סעיף 71א לא יחול אם מועד רכישת הזכות במקרקעין היה לפני יום 1.4.1998.

אלכסנדר שפירא ושות'
Alexander Shapira & Co.

פירוק מרצון

7. פירוק חברות פרטיות זרות

פירוק חברות פרטיות זרות

- כידוע, חברות פרטיות המאוגדות מחוץ לישראל ואינן נחשבות לתושבות ישראל על-פי פקודת מס הכנסה עלולות, במקרים מסוימים, להיחשב ל"חברה נשלטת זרה" (כמשמעותה בסעיף 75ב(א) לפקודת מס הכנסה) או ל"חברת משלח יד זרה" (כמשמעותה בסעיף 75ב1(א) לפקודה).
- פירוקן של חברות מסוג זה לפני תום שנת-המס יביא לכך שייווצר אירוע מס הוני חלף הכנסה רעיונית מדיבידנד מכוח הוראות סעיפים 75ב ו-75ב1.*
★ נזכיר, כי סעיף 75ב1(ד)(1) לפקודה קובע, כי "לעניין קיזוז הפסד כמשמעותו בסעיף 28 יראו את הדיבידנד כהכנסה ממשלח יד".
- הפיכתה של ההכנסה מדיבידנד לאירוע מס הוני אוצרת בחובה השלכות שונות ובכלל זאת לעניין קיזוז הפסדים, פטור ממס לעולה חדש / תושב חוזר ועוד.

אלכסנדר שפירא ושות'
Alexander Shapira & Co.

פירוק מרצון

8. יתרונות נוספים

חיסכון בתשלום אגרות

- כידוע, חברה פרטית שהתאגדה בישראל, לרבות חברה שאינה פעילה, חייבת כל שנה לא רק בדיווח לרשם החברות אלא גם בתשלום אגרה שנתית בגובה של כ-1,200 ₪ (עלות מופחתת בכפוף לתשלומה במועד), כאשר אי-תשלום האגרה עלול להביא לסיווגה של החברה כ"חברה מפירה", סטטוס הגורר סנקציות על החברה ונושאי המשרה בה.
- בהקשר זה נדגיש, כי תקנות החברות (אגרות), תשס"א-2001 ("תקנות האגרות") קובעות הוראת-שעה¹ המקנה, בתנאים מסוימים, פטור מתשלום אגרות (גם רטרואקטיבית!), אך הוראה זו עתידה לפקוע ביום 14.2.2023.²
 - ① ראו תקנה 5א לתקנות האגרות.
 - ② במקור, הוראת השעה נקבעה ל-5 שנים שהיו אמורות לפקוע ביום 14.12.2022. עם זאת, תוקפה של הוראת השעה הוארך מכוח הוראות סעיף 38 לחוק יסוד: הכנסת וזו תפקע, כאמור, ביום 14.2.2023.

חיסכון בתשלום אגרות

- נזכיר, כי פירוק מרצון של חברה פרטית (המאוגדת בישראל) כרוך בהליך פשוט יחסית שהפך לפשוט עוד יותר בעקבות תיקון 32 לחוק החברות שנכנס לתוקף ביום 15.9.2019 ולאחרונה ניתנו הקלות לחברות מפרות בעלות שעבודים (מתאפשרת הגשת בקשה לפירוק מרצון מזורז גם לחברות אלו) ולחברות שכבר החלו בעבר במסלול פירוק מרצון רגיל (מתאפשר מעבר מהיר למסלול הפירוק המזורז).

<https://www.gov.il/he/service/liquidation-of-company> קישור להנחיות רשם החברות:

- בכל מקרה, אם מוחלט שלא לפרק את החברה, מומלץ שלא לצבור חובות אגרה, שכן אלה תופחים ולרשות התאגידיים הזכות להעבירם למרכז לגביית קנסות ולחייב אישית נושאי משרה בחברה.

השלכות לגבי חובת הגשת דו"ח

- החזקת מניות בחברה (בין חברה המאוגדת בישראל ובין חברה המאוגדת מחוץ לישראל) עלולה לגרור חובת הגשת דו"ח שנתי לרשויות המס, וזאת, בין היתר, לאור העובדה שהפטור מהגשת דו"ח שנתי כאמור מכוח תקנות מס הכנסה (פטור מהגשת דין-וחשבון), התשמ"ח-1988 אינו חל על יחיד שהוא או בן-זוגו הם בעלי שליטה בחברה כאמור בסעיף 32(9) לפקודת מס הכנסה.
- למותר לציין, כי הגשת דו"ח כאמור עלולה להביא לביקורת מצד רשויות המס לגבי אותו יחיד (ו/או החברה שבבעלותו) או למצער להגדיל את הסיכוי לביצוע ביקורת כאמור.

השלכות לגבי הסיווג כתושב-חוץ

- ככל שענייננו בחברה המאוגדת בישראל אשר בבעלותו של יחיד הטוען כי הוא "תושב חוץ" לצורכי מס, החזקת המניות עלולה לחזק את זיקותיו של בעל המניות לישראל בעת בדיקת מרכז חייו (כאמור בהגדרת המונח "תושב ישראל" שבסעיף 1 לפקודה).

אלכסנדר שפירא ושות'
Alexander Shapira & Co.

סוף מעשה במחשבה תחילה... תודה על ההקשבה!

האמור במצגת זו אינו מהווה תחליף לייעוץ פרטני! ©